

A B C D E F G H I J K L Ł M N O P R S T U V W X Y Z

Nr

WIELKOPOLSKIE

20846

Obiekt

KOŚCIÓŁ PAR. P.W. ŚW.MICHAŁA ARCHANIOŁA I WNIEBOWZIĘCIA NPM

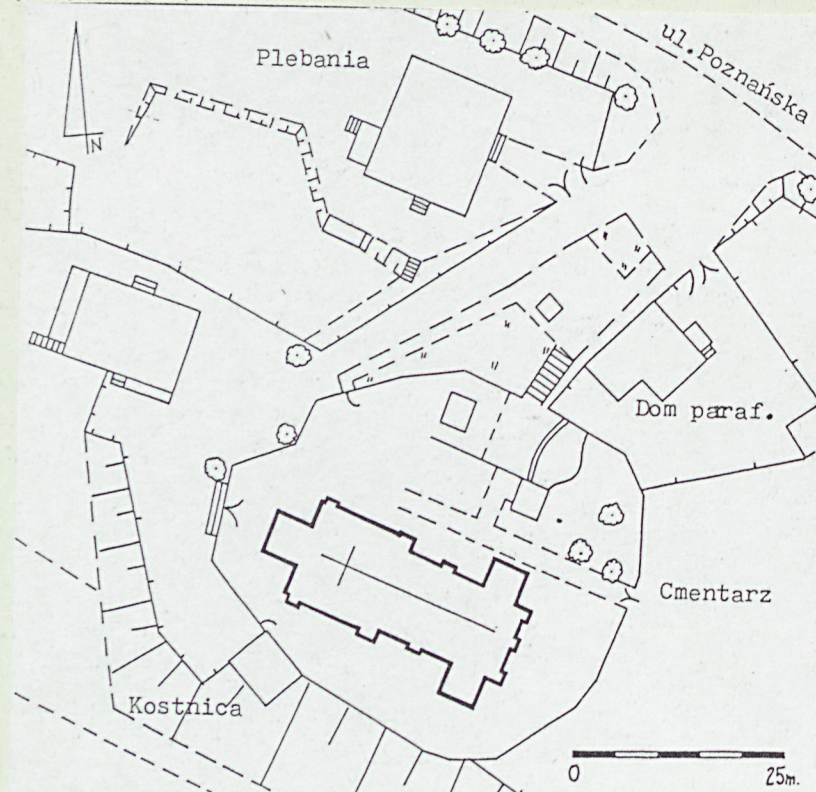
2. Czas powstania

1767-70

3. Miejscowość

P O Z N A Ń - KIEKRZ

1. Zdjęcia rzut, przekrój, sytuacja, orientacja

4. Adres ul. Chojnicka 41

nr hipoteczny KW [redacted]

5. Przynależność administracyjna

województwo

gm. m. Poznań

6. Poprzednie nazwy miejscowości

Ketsch, Kiekrz

7. Przynależność administracyjna
przed 1 VI 1975

województwo poznańskie

powiat Poznań

8. Właściciel i jego adres

Parafia rzym.-kat. pw. św. Michała
Archanioła i Wniebowzięcia NPM w
Kiekrzu, Poznań, ul. Chojnicka 41

9. Użytkownik i jego adres

j.w.

10. Rejestr zabytków

2473
Nr K.K.I-11a/8/36 data 20.05.1936

Kościół parafialny w Kiekrzu istniał zapewne już w XII lub XIII w. Proboszcz wzmiankowany jest w r. 1397. Pod koniec XVI w. pierwotny drewniany kościół zastąpiony został nową świątynią, wzniesioną w konstrukcji szkieletowej (?). Konsekracji kościoła dokonał sufragan Brzeźnicki w r. 1591.

Istniejący do dzisiaj budynek wzniesiony został w latach 1767-1770 staraniem właścicielki wsi, Mariany 1° voto Samuelowej Kierskiej, kasztelanowej rogozińskiej, 2° voto Andrzejowej Zakrzewskiej, kasztelanowej Kaliskiej, o czym informuje umieszczona na pd. filarze łuku tęczowego tablica fundacyjna. Przy budowie zachowano zapewne stare prezbiterium. W r. 1797 staraniem M. Zakrzewskiej świątynia była remontowana. W r. 1863 odbudowana została wieża, zniszczona w r. 1852; wtedy też wzniesiono zapewne przybudówki po obu stronach zakrystii. W r. 1936 przeprowadzono remont budynku. Podczas okupacji hitlerowskiej mieścił się tu magazyn.

Kościół jest budynkiem późnobarokowym.

Sytuacja: Kościół usytuowany jest w pd.-wsch. części miejscowości, na niewielkim wzniesieniu, przy drodze do Poznania (ul. Chojnicka), dość znacznie od niej oddalony. Orientowany, z dość znacznym odchyleniem na pd. Od strony drogi prowadzą do kościoła szerokie, betonowe schody, po których zach. stronie znajduje się dziewiętnastowieczny budynek plebanii, po stronie wsch. - nowy dom parafialny. Znajduje się tu także figura Chrystusa na wysokim cokole, ufundowana w r. 1929 dla uczczenia poległych podczas Powstania Wielkopolskiego oraz I Wojny Światowej. Zielony, zadrzewiony teren bezpośrednio otaczający kościół, o nieregularnym kształcie, otoczony jest ceglano-kamiennym murem nieotynkowanym, z bramą gł. od pn., bramkami bocznymi od pn.-zach., zach. i pd.-zach. oraz furtką, prowadzącą na znajdujący się po wsch. stronie budynku przykościelny cmentarz. Kościół otacza wybetonowana alejka. W pn. części terenu kościelnego znajdują się neogotyckie grobowce, kilka grobów z XIX w. a także grota z figurą NPM. Po pd. stronie kościoła wzniesiono nową kaplicę-kostnicę.

Materiał i technika: Kościół jest budynkiem murowanym z cegły i otynkowanym. Prezbiterium najprawdopodobniej w konstrukcji szkieletowej. Partia cokołu wieży, zakrystii oraz cokoły przypór i pilastrów licowane czerwoną cegłą. Wnętrze otynkowane, nawa i prezbiterium nakryte wspólnym sklepieniem kolebkowym na gurtach, z lunetami; w zakrystii sklepienie żaglaste; w kruchcie podwieżowej oraz w przybudówkach przy zakrystii - stropy drewniane z podsufitką. Dach o konstrukcji drewnianej kryty podwójnie dachówką karpiówką. Hełm wieży kryty blachą. Drzwi zewn. gł. 2-skrzydłowe, pełne, z półkolistym nadświetlem, ramowo-płycinowe; drzwi boczne 1-skrzydłowe, pełne, ramowo-płycinowe; w przejściu z kruchty do nawy kuta krata żelazna. Okna od wewnątrz wypełnione witrażami, od zewnątrz zabezpieczone taflami szklanymi.

Rzut: Jednonawowy, salowy kościół wzniesiono na rzucie prostokąta. Do 2-przęskowej nawy przylega od wsch. nieco węższe, również 2-przęskowe prezbiterium, przy którym od wsch. prostokątna zakrystia; po obu stronach zakrystii niewielkie przybudówki na planie zbliżonym do kwadratu. Od zach. - kwadratowa wieża.

Bryła: Kościół nie jest podpiwniczony. Zwartą bryłę nawy, prezbiterium oraz 2-kondygnacyjnej zakrystii nakrywa wspólny wysoki dach 2-spadowy; nad parterowymi przybudówkami przy zakrystii - dachy 3-połaciowe. Nad założeniem dominuje wysoka, 3-kondygnacyjna wieża, w dwóch pierwszych kondygnacjach kwadratowa, wyżej - ośmioboczna, nakryta strzelistym, ostrosłupowym hełmem z kulą i krzyżem.

Elewacje: Elewacje kościoła tynkowane (tynk fakturowany o naturalnej barwie). Partia cokołu wieży i zakrystii oraz cokoły przypór i pilastrów licowane czerwoną cegłą. Podziały elewacji wieży oraz ich zwieńczenia zaakcentowane profilowanymi gzymsami. Na osi od zach. półkolistie zamknięte wejście gł., o uskokowych ościeżach, zwieńczone profilowanym łukiem wspartym na prostych konsolkach. W wyższych kondygnacjach - półkolistie zamknięte okna, zwieńczone podobnymi łukami. Elewacje boczne

<p>14. Kubatura</p> <p>3.415 m³</p>	<p>15. Powierzchnia użytkowa</p> <p>350 m²</p>	<p>16. Przeznaczenie pierwotne</p> <p>sakralne</p>	<p>17. Użytkowanie obecne</p> <p>sakralne</p>
<p>18. Prace budowlane i konserwatorskie, ich przebieg i dokumentacja</p> <p>W latach 1946-7 kościół został odnowiony po zniszczeniach wojennych. W latach 1963-75 przeprowadzono remont kapitalny budynku; prace obejmowały m.in. wymianę pokrycia dachu, odwodnienie terenu, wykonanie nowych tynków, odnowienie wnętrza i sprzętów, remont okien a także wykonanie schodów, wiodących do kościoła. Po uderzeniu pioruna (16.05.1973) - ukończono malowanie, okna wypełniono witrażami wykonanymi w pracowni M.Powalisz-Bardońskiej. W r. 1975 hełm wieży pokryto blachą. Obecnie w budynku trwa kolejny remont.</p>		<p>19. stan zachowania (fundamenty, ściany zewnętrzne, ściany wewnętrzne, sklepienia, stropy, konstrukcje dachowe, pokrycie dachu, wyposażenie i instalacje)</p> <p>Wszystkie części budynku zachowane bardzo dobrze.</p> <p>20. Najpilniejsze postulaty konserwatorskie</p> <p>Stały nadzór konserwatorski.</p>	

21. Akta archiwalne (rodzaj akt, numer i miejsce przechowywania)

Akta szczegółowe kościołów..., sygn.KA III, Archiwum Archidiecezjalne w Poznaniu.

22. Bibliografia

J.Łukaszewicz, Krótki opis historyczny kościołów parochialnych..., t.I, Poznań 1858, s.296;

J.Kohte, Verzeichnis der Kunstdenkmäler der Provinz Posen, Bd.III, Berlin 1896, s.16-17;

S.Kozierowski, Schematyzm historyczny ustrojów parafialnych dzisiejszej archidiecezji poznańskiej, Poznań 1935, s.145-6;

Katalog Zabytków Sztuki w Polsce, t.V, z.20, s.13-14.

23. Źródła ikonograficzne i fotografia (rodzaj, miejsce przechowywania, sygnatury)

24. Uwagi różne

25. Opracował

tekst Krzysztof Jodłowski, czerwiec 1994

imię, nazwisko, data, podpis

plany, rysunki J.W.

imię, nazwisko, data, podpis

zdjęcia fotogr. J.W.

imię, nazwisko, data, podpis

miejsce przechowywania negatywów PSOZ Poznań

Karta po wypełnieniu podlega ochronie na podstawie przepisów prawa autorskiego

26. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwiska wypełniających)

27. Załączniki

Wkładka nr 1

1. Miejscowość	2. Obiekt (nazwa jak w karcie)	3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)
P O Z N A Ń - KIEKRZ	KOŚC. PAR. P. W. ŚW. MICHAŁA...	cd. opisu, rzut poziomy, zdjęcia

cd. opisu:

4-osiowe; elewacje prezbiterium 2-osiowe, podzielone przyporami, elewacje nawy - również 2-osiowe - podzielone prostymi pilastrami; pomiędzy przyporami i pilastrami - szerokie, rozglifione okna, zamknięte łukiem koszowym z uskokami; ponad oknami - prosty gzymsik, wyżej, w zwieńczeniu - gzyms profilowany.

Elewacja wsch. zakrystii podzielona prostymi pilastrami, 2-osiowa; okna prostokątne. We wsch. elewacjach przybudówek - niewielkie segmentowe okienka w prostokątnych wnękach.

Wnętrze i wyposażenie: Wnętrze nawy i nieco węższego prezbiterium, wydzielonego półkolistym łukiem tęczowym nakryte sklepieniem kolebkowym z lunetami; gury sklepienne spływają na przyściennie pilastry. Ściany i sklepienie malowane na biało, gury, kapitele pilastrów itp. ozdobione złoceniami; we wsch. przęśle prezbiterium polichromia przedstawiająca Koronację Matki Boskiej. Na pd. filarze łuku tęczowego marmurowa tablica fundacyjna. Wnętrze oświetlone czterema parami szerokich, wypełnionych witrażami okien (we wsch. przęśle prezbiterium witraże figuralne). W zach. przęśle nawy wsparta na trzech arkadach podsklepiąca żaglasto empora muzyczna. Na wyposażenie kościoła składa się rokokowy ołtarz gł. z obrazem św. Michała Archanioła, dwa barokowo-regencyjne ołtarze boczne oraz rokokowa ambona.

Wkładkę założył: Krzysztof Jodłowski, 06.1994 r.
(imię, nazwisko, data)

Miejsce przechowywania negatywów: PSOZ Poznań

